

เรื่อง พระสีลา

รายละเอียด

“พระกำแพงลีลาเม็ดขนุน” มีลักษณะคล้ายเม็ดขนุน ซึ่งนักนิยมพระรุ่นเก่ามักเรียกกันว่า “พระกำแพงเขย่ง” พบบริเวณลานทุ่งเศรษฐี แถบ วัดพิบูล วัดบรมธาตุ วัดอวาสน้อย และบริเวณต่างๆ ไป มีจำนวนไม่มากนักเมื่อเทียบกับ “พระกำแพงซุ้มกอ” ในสมัยก่อนค่านิยมและสนนราคาเช่าหาจึงสูงกว่าพระกำแพงซุ้มกอมากจนในขั้นแรกได้รับการบรรจุในชุด “เบญจภาคี” ก่อนพระกำแพงซุ้มกอลักษณะของพระลีลาเม็ดขนุนนั้น เป็นพระเนื้อดินผสมวานและเกสรดอกไม้ ทำจากเนื้อวานล้วนๆ และเนื้อชิน คล้ายกับพระกำแพงซุ้มกอ องค์พระมีขนาดความสูงประมาณ 4.5 ซม. กว้างประมาณ 1.5 ซม. เป็นพระที่มีพระพุทธรูปศิลปะที่งดงามหมดจดแทบไม่มีที่ติด ซึ่งสันนิษฐานว่าเป็นพระพิมพ์ที่จำลองมาจากพระพุทธรูปปางลีลาในสมัยสุโขทัย ลักษณะการก้าวอย่างอ่อนช้อย นุ่มนวล น่าจะเป็นด้วยฝีมือช่างหลวง จะเห็นได้จากการลือพิมพ์พระกำแพงในยุคต่อๆ มา ศิลปะความงดงามเทียบกันไม่ได้เลย และนี่ก็คือจุดสังเกตประการหนึ่งที่จะนำไปสู่แนวทางการศึกษาได้ว่าเป็นพระกำแพงลีลาเม็ดขนุนแท้หรือไม่ จุดสังเกตประการต่อไปเป็นพุทธลักษณะลีลาก้าวอย่าง โดยหันด้านข้างให้เห็น มีขอบซุ้มเป็นเส้นลึกลงอยู่บริเวณรอบองค์พระ พระประธานจะประทับยืนอยู่ติดผนัง เมื่อพิจารณาจะเหมือนกับองค์ท่านลอยออกมาเหมือนก้าวอย่างได้ อีกประการหนึ่งคือ ลักษณะการก้าวอย่างคล้ายดำเนินไปข้างหน้า มีชายจีวรโอบสะบัดพริ้วไปทางด้านหลัง ส่วนด้านหน้า ผ้าจีวรแนบกับองค์พระจนแทบจะมองไม่เห็นส่วน “พระกำแพงลีลาพลูจีบ” อายุการสร้างประมาณ 600 กว่าปีเท่าๆ กับพระกำแพงซุ้มกอ และพระกำแพงลีลาเม็ดขนุน พบบริเวณวัดบรมธาตุ วัดพิบูล และบริเวณต่างๆ ไปของลานทุ่งเศรษฐี แต่มีจำนวนน้อยมากแทบนับองค์ได้ เรียกว่าแต่ก่อนเป็นพระที่มีสนนราคาสูงที่สุดของพระทั้งหมดในกำแพงเพชรทีเดียว2ลักษณะเป็นพระเนื้อดินผสมวานและเกสรดอกไม้ เนื้อวานล้วนๆ มีหน้าทองปิด และเนื้อชิน องค์พระขนาดพอๆ กับพระกำแพงลีลาเม็ดขนุน มีพระพุทธรูปปะของพระปางลีลาสมัยสุโขทัยที่งดงามมากยากจะหาองค์ใดเปรียบได้ พุทธลักษณะองค์พระประธานแสดงปางลีลา ก้าวย่างไปข้าง

หน้าหันด้านข้างออกคล้ายพระกำแพงลีลาเม็ดขนุน แต่องค์พระจะพอมและตื้นกว่า ผ้าจีวรจะอยู่ด้านหลังองค์พระ ส่วนด้านหน้าเหมือนนุ่งกางเกงขาก๊วย พระบาทเหมือนกับใส่รองเท้าส้นสูง จนคนในวงการรุ่นเก่าๆ มักพูดกันเชิงล้อเล่นว่า “จริงๆ แล้ว รองเท้าส้นสูงมีมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยแล้ว ดังจะเห็นได้จากพระพุทธรูปลักษณะของพระกำแพงลีลาพลูจีบ” “พระกำแพงลีลาพลูจีบ” จะมีสัณฐานคล้ายการจีบพลูของคนโบราณ คนในวงการรุ่นเก่ามีคำกล่าวว่า “พุทธรูปลักษณะของพระกำแพงลีลาเม็ดขนุนก้าวออกไปข้างหน้า ส่วนพระกำแพงลีลาพลูจีบท่านกำลังจะเหาะ” ซึ่งพุทธรูปลักษณะทั้งสองอย่างนี้ต้องยกย่องว่าเป็นยอดแห่งศิลปะ ซึ่งในยุคต่อๆ มากระทั่งถึงปัจจุบันจะหาผู้สร้างทัดเทียมได้ยากหรือแทบไม่มีเลยนอกจากพระพุทธรูปลักษณะที่งดงามสุดยอดแล้ว พุทธคุณก็ยังเป็นเลิศครบครันอีกด้วย ทั้งเมตตา คำขाय และแคล้วคลาด มีเรื่องเล่าขานต่อๆ กันมา ว่าแม้องค์พระจะชำรุดเหลือเพียงครึ่งองค์ หรือแค่เพียงส่วนพระบาทหายไป ยังแคล้วคลาดจากการถูกโจรชิงมาแล้วเป็นที่ปรากฏ

แหล่งที่มาของข้อมูล

<https://pantip.com/>

คำสำคัญ : พระเครื่องเมืองกำแพงเพชร

ที่มา :

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : นางสาวพิมพ์ลดา ศรีโคตร

วันที่ : 2017-02-28

https://arit.kpru.ac.th/ap/local/?nu=pages&page_id=656&code_db=DB0003&code_type=P005